

Bruxelles, 16.3.2016
COM(2016) 166 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**URMĂTOARELE ETAPE OPERAȚIONALE ALE COOPERĂRII DINTRE UE ȘI
TURCIA ÎN DOMENIUL MIGRAȚIEI**

1. INTRODUCERE

La 7 martie 2016, șefii de stat sau de guvern ai Uniunii Europene și prim-ministrul Turciei au discutat despre relațiile dintre UE și Turcia și despre progresele înregistrate în punerea în aplicare a Planului comun de acțiune¹.

S-a convenit că sunt necesare măsuri îndrăznețe pentru a închide rutele utilizate de persoanele care introduc ilegal migranți, a submina modul de acțiune al acestora, a proteja frontierele noastre externe și a pune capăt crizei migrației în Europa. A fost subliniată necesitatea de a rupe legătura dintre traversarea mării la bordul unei ambarcațiuni și instalarea în Europa.

Operațiunea NATO în Marea Egee, care va avea, printre altele, misiunea de a identifica eventualele tentative de introducere ilegală de migranți și de a notifica în timp real acest lucru autorităților turce, este un element important în cadrul acestor eforturi. Cooperarea dintre operațiunea NATO și Frontex va fi crucială pentru oprirea fluxului de migranți în situație neregulamentară.

Pentru a reduce fluxul de migranți neregulamentari din Turcia în UE, șefii de stat sau de guvern au salutat călduros propunerile suplimentare prezentate de Turcia și au convenit să colaboreze cu aceasta pe baza unui set de șase principii. Președintele Consiliului European a fost invitat să dezvolte aceste propuneri și să le definitiveze în detaliu împreună cu Turcia înainte de Consiliul European din martie. Prezenta comunicare descrie modul în care cele șase principii ar trebui puse în aplicare astfel încât cooperarea dintre UE și Turcia să-și atingă potențialul maxim, respectând, în același timp, legislația europeană și internațională.

Alături de elaborarea unor soluții comune la nivel european și de punerea în aplicare cuprinzătoare a Agendei europene privind migrația, cooperarea dintre UE și Turcia este esențială pentru a oferi un răspuns eficient la problema refugiaților și a migranților.

Aceste eforturi comune pe care le depunem pentru a face față fluxului de refugiați se înscriu în cadrul dialogului global pe care îl purtăm cu Turcia în calitate de țară candidată și de partener strategic.

2. ȘASE PRINCIPII PENTRU INTENSIFICAREA COOPERĂRII DINTRE UE ȘI TURCIA ÎN VEDEREA SOLUȚIONĂRII CRIZEI MIGRAȚIEI

2.1 Returnarea tuturor migranților în situație neregulamentară nou-sosiți care ajung în insulele elene dinspre Turcia

Returnarea tuturor noilor migranți în situație neregulamentară și solicitanți de azil care sosesc în Grecia venind din Turcia reprezintă o măsură esențială pentru a se pune capăt practicii prin care refugiații și migranții oferă bani persoanelor care îi introduc în mod ilegal în Europa și își riscă viața în cursul acestei încercări. Este de la sine înțeles faptul că aceste returnări nu pot fi organizate, atât pentru cei care au nevoie de protecție internațională, cât și pentru ceilalți, decât în conformitate cu garanțiile de protecție a refugiaților prevăzute de legislația internațională și de legislația UE. În plus, având în vedere numărul extrem de mare de refugiați care ajung în prezent în Grecia venind din Turcia, organizarea acestor returnări ar trebui să fie considerată drept o măsură temporară și excepțională, care este necesară pentru a

¹ Declarația șefilor de stat sau de guvern (Bruxelles, 7 martie 2016)

pune capăt suferinței umane și a restabili ordinea publică și care trebuie să fie sprijinită de un cadru operațional adecvat.

Recent, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește readmisia în Turcia a migranților în situație neregulamentară și a solicitanților de azil care nu au nevoie de protecție internațională, în temeiul acordului bilateral de readmisie dintre Grecia și Turcia². Noile măsuri în materie de returnare ar trebui să se bazeze pe acest progres, toate părțile cooperând pentru a facilita un proces de returnare rapid și eficace.

Garanții juridice pentru returnarea în Turcia a persoanelor care au nevoie de protecție internațională

Returnarea în Turcia a tuturor migranților aflați în situație neregulamentară și a solicitanților de azil nou-sosiți în Grecia trebuie să se efectueze cu respectarea legislației europene și internaționale. Conform unei cerințe fundamentale care decurge din Convenția europeană a drepturilor omului și din Carta drepturilor fundamentale, fiecare caz trebuie să fie tratat individual. În această privință, Directiva privind procedurile de azil stabilește condițiile juridice și procedurale specifice care trebuie respectate. Prin urmare, nu este vorba despre aplicarea unei politici globale de returnare, care ar fi contrară acestor cerințe juridice.

Directiva recunoaște că, în anumite circumstanțe, se poate aplica o procedură accelerată, în cadrul căreia nu este necesar să se examineze fondul unei cereri. Totuși, în aceste cazuri, cererile de azil pot fi considerate inadmisibile, în special dacă se poate considera că o altă țară ar analiza cererile sau ar oferi solicitanților o protecție suficientă. Acest lucru s-ar întâmpla, de exemplu, în cazul în care o persoană a fost deja recunoscută ca refugiat sau se bucură, într-o altă calitate, de suficientă protecție într-o „primă țară de azil” ori în cazul în care o persoană a sosit în UE dintr-o „țară terță sigură” unde – chiar dacă persoana nu a beneficiat de protecție – îi poate fi totuși garantat accesul efectiv la protecție³.

În conformitate cu dispozițiile Directivei privind procedurile de azil, trebuie să fie respectate o serie de garanții. După ce a fost înregistrată și identificată în mod corespunzător, în conformitate cu normele UE, unei persoane care a depus o cerere de azil în Grecia ar trebui să i se dea posibilitatea de a avea un interviu personal în cazul în care autoritatea competentă consideră că persoana se încadrează în una dintre aceste categorii de inadmisibilitate. Acest interviu permite efectuarea unei examinări mai aprofundate pentru a evidenția eventuale circumstanțe specifice. Există, de asemenea, posibilitatea de a exercita o cale de atac împotriva deciziilor de inadmisibilitate⁴. În cazul aplicării conceptului de primă țară de azil, această cale de atac poate fi exercitată atât pentru recunoașterea statutului de refugiat, cât și în cazul în care persoana beneficiază de o „protecție suficientă”. În cazul aplicării conceptului de țară terță sigură, directiva definește condițiile care se aplică în ceea ce privește atât țara terță în cauză, cât și persoana în cauză. Înainte de a returna o persoană care are nevoie de protecție internațională, statele membre trebuie să aibă certitudinea că țara terță va respecta un set de standarde referitoare la drepturile fundamentale, nediscriminare și respectarea dreptului internațional.

² Începând de la 1 iunie 2016, acest acord va fi înlocuit de Acordul de readmisie UE-Turcia, ca urmare a intrării în vigoare a dispozițiilor acestuia din urmă referitoare la readmisia resortisanților țărilor terțe, cu condiția ca decizia de avansare a datei intrării lor în vigoare să fie adoptată de Comitetul mixt privind readmisia și aprobată de Parlamentul Turciei înainte de această dată.

³ Dispozițiile privind „prima țară de azil” și dispozițiile privind „țara terță sigură” sunt stabilite la articolul 35, respectiv la articolul 38 din Directiva privind procedurile de azil.

⁴ A se vedea articolul 46 din Directiva privind procedurile de azil. Dacă decizia se bazează pe aplicarea conceptului de țară terță sigură, introducerea unei căi de atac îi va permite în mod automat solicitantului să rămână pe teritoriu, în timp ce, în cazul unei căi de atac introduse împotriva unei decizii bazate pe aplicarea conceptului de primă țară de azil, este suficient ca instanța să decidă că solicitantul poate rămâne pe teritoriu.

Se pare că, pentru aplicarea acestor dispoziții, ar fi necesar ca atât Grecia, cât și Turcia să își modifice legislația internă. În cazul Greciei, aceste modificări se referă la statutul Turciei ca „țară terță sigură” și vor presupune o serie de norme procedurale detaliate în domenii precum căile de atac. În cazul Turciei, modificările se referă la aspecte precum reînnoirea protecției temporare acordate sirienilor care au părăsit teritoriul Turciei, accesul la proceduri de azil eficace pentru toate persoanele care au nevoie de protecție internațională, conform angajamentului asumat de către Turcia în Planul comun de acțiune UE-Turcia, precum și asigurarea faptului că se acordă o protecție echivalentă cu cea stipulată în Convenția de la Geneva persoanelor de altă naționalitate decât cea siriană, în special celor returnate.

Odată stabilită inadmisibilitatea unei cereri de azil sau odată ce cererea a fost considerată neîntemeiată, o persoană poate fi returnată în temeiul acordului de readmisie aplicabil. Principiul nereturnării ar trebui să fie respectat de către Turcia în toate cazurile, în conformitate cu obligațiile sale internaționale existente.

Acest mecanism va fi conform cu legislația internațională și europeană, cu condiția ca aceste garanții să fie respectate de către Grecia și Turcia.

Aspecte practice

În conformitate cu cerințele legislației internaționale și europene (în special în ceea ce privește evaluarea individuală a cererilor de protecție internațională), poate fi instituită o procedură operațională accelerată între Grecia și Turcia, mai bine adaptată returnării la scară largă a migranților. Au fost luate măsuri pentru a atinge acest obiectiv, o declarație comună privind readmisia fiind publicată de către Grecia și Turcia la 8 martie. De exemplu, a fost convenit principiul utilizării unui ofițer delegat în materie de readmisie, în vederea accelerării procedurilor de readmisie a migranților aflați în situație neregulamentară. Numărul acestor ofițeri de legătură va trebui să crească; Grecia și Turcia nu au ajuns încă la un acord cu privire la amploarea acestei creșteri.

Pentru a organiza astfel de returnări, UE va acorda sprijin Greciei în vederea pregătirii infrastructurii necesare. În special, vor trebui adaptate hotspoturile situate în insulele din Grecia – accentul pus în prezent pe înregistrarea și trierea migranților înainte de transferul rapid al acestora către continent trebuie înlocuit cu obiectivul de a organiza returnări către Turcia. De exemplu, infrastructura hotspoturilor ar trebui reconfigurată pentru a permite instalarea birourilor de readmisie și azil și pentru a răspunde în mod adecvat necesităților grupurilor vulnerabile.

Un alt element important va fi creșterea substanțială a capacității de primire în insule. Aceasta ar putea include amenajarea de centre separate pentru migranții în situație neregulamentară și pentru cei care fac obiectul procedurii, mai lungi, de solicitare de azil, și ar necesita instituirea unor centre cu capacități suficiente de luare în custodie publică pentru persoanele care riscă să se sustragă procedurii.

Până în prezent, un număr relativ mic dintre migranții care sosesc în Grecia au solicitat azil. Având în vedere perspectiva unei returnări rapide pentru persoanele care nu au nevoie de protecție internațională, este probabil să crească numărul cererilor de azil introduse de acestea. Prin urmare, prima cerință ar fi instituirea unor proceduri accelerate de azil pentru toate etapele procedurii, de la interviul inițial la o eventuală cale de atac. Capacitatea Serviciului elen pentru azil ar trebui consolidată pentru a permite accelerarea readmișiilor în Turcia, precum și acceptarea rapidă a cererilor de azil. Comisiile de apel ar trebui, de

asemenea, să fie în măsură să se pronunțe cu privire la un număr mare de dosare într-o perioadă scurtă de timp. În această privință, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) ar trebui, de asemenea, să fie invitat să sprijine autoritățile elene pentru tratarea rapidă și eficace a cererilor și a returnărilor, dacă este necesar pe baza unei noi cereri specifice de asistență din partea statelor membre.

În sfârșit, ar trebui luate măsuri pentru organizarea unor transporturi la scară largă dinspre insulele elene către Turcia.

Toate aceste măsuri presupun costuri și, conform unei prime estimări calculate pe baza a 2 000 de sosiri neregulate pe zi, ar fi necesar un sprijin de la bugetul UE de aproximativ 20 de milioane EUR pe lună.

2.2 Relocarea, pentru fiecare sirian sosit în insulele elene care este readmis de Turcia, a unui alt sirian din Turcia în UE, în cadrul angajamentelor existente

Mecanismul care stabilește o legătură între numărul de sirieni sosiți în insulele elene care sunt readmiși de Turcia și numărul sirienilor relocați din Turcia în statele membre urmărește să înlocuiască rapid fluxurile neregulate de migranți care traversează în condiții periculoase Marea Egee cu un proces de relocare organizat și legal.

Pentru a fi operațional, mecanismul de relocare 1:1, care urmărește să realizeze această schimbare, va necesita un cadru logistic solid și angajamente de relocare suficiente.

Mecanismul de relocare 1:1 va funcționa dacă statele membre își asumă un număr suficient de angajamente de relocare. În acest sens, în declarația șefilor de stat sau de guvern din 7 martie 2016 se precizează că mecanismul de relocare 1:1 ar trebui să funcționeze „*în cadrul angajamentelor existente*”.

Există deja un mecanism european de relocare, care constituie în mod natural prima sursă a angajamentelor existente în materie de relocare, ce trebuie legat de returnarea în Turcia a tuturor migranților în situație neregulară și a solicitanților de azil nou-sosiți în insulele elene. Aproximativ 18 000⁵ de locuri sunt încă disponibile, deși o parte dintre ele vor fi alocate relocării migranților din Iordania și Liban.

În cazul în care ar fi necesară relocarea mai multor persoane în cadrul mecanismului 1:1, ar putea fi luate măsurile necesare pentru a transfera anumite angajamente asumate în temeiul deciziilor de transfer existente, în special a tuturor celor 54 000 de locuri nealocate în prezent sau a unei părți din acestea, către mecanismul 1:1⁶. Această decizie ar fi în concordanță cu politica actuală a Comisiei, conform căreia relocarea și admisia umanitară sunt echivalente cu transferul, fiind manifestări concrete ale solidarității cu alte state membre sau țări terțe care se confruntă cu un aflux masiv de migranți pe teritoriul lor.⁷

⁵ Raport privind transferul și relocarea, COM (2016) XXX, 16 martie 2016.

⁶ Acest lucru ar necesita o modificare a Deciziei Consiliului pentru a aloca cele 54 000 de locuri restante în totalul de 160 000. Trebuie, de asemenea, avute în vedere implicațiile bugetare, întrucât există o diferență între fondurile puse la dispoziție pentru fiecare loc de transfer (6 500 EUR) și cele alocate pentru fiecare loc de relocare (10 000 EUR).

⁷ Relocările efectuate de statele membre din Turcia în cadrul mecanismelor bilaterale de relocare ar trebui incluse în totalul relocărilor efectuate de UE în temeiul mecanismului 1:1.

Se preconizează că mecanismul 1:1 va reduce rapid numărul de traversări neregulate ale Mării Egee. Eficiența sa va depinde de punerea în aplicare deplină a măsurilor stabilite în comunicare. UE și Turcia ar trebui să convină asupra unui mecanism comun de monitorizare săptămânală pentru a examina progresele înregistrate în cadrul mecanismului. Eventualele ajustări necesare ale mecanismului ar trebui identificate în cadrul acestui proces.

Admișiile în temeiul sistemului de admisie umanitară pe bază de voluntariat⁸ gestionat împreună cu Turcia vor fi posibile după ce traversările neregulate dinspre Turcia în UE vor lua sfârșit sau cel puțin vor fi reduse în mod semnificativ. Acest lucru va permite admișiile rapide și eficiente din Turcia a persoanelor care au nevoie de protecție strămutate în urma conflictului din Siria. Comisia se așteaptă ca, odată ce fluxurile neregulate din Turcia către UE vor lua sfârșit, să crească numărul de state membre care doresc să participe la mecanism.

Dacă aceste eforturi sunt încununate de succes, sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat ar putea fi extins, de asemenea, la Iordania și Liban.

Cadrul logistic care stă la baza sistemului de admisie umanitară pe bază de voluntariat gestionat împreună cu Turcia, care a fost propus de Comisie în decembrie 2015, ar putea fi folosit la un nivel mai general pentru mecanismul de relocare 1:1. Sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat se bazează pe expertiza recunoscută la nivel internațional a Înaltului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) în ceea ce privește facilitarea diferitelor forme de admisie a persoanelor care au nevoie de protecție internațională, din țările terțe în care au fost strămutate către statele dispuse să le primească. Experiența și expertiza Biroului European de Sprijin pentru Azil și ale Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) ar trebui, de asemenea, să fie valorificate. Din aceleași motive ca în cazul sistemului de admisie umanitară pe bază de voluntariat, mecanismul 1:1 ar trebui să se aplice cetățenilor sirieni înregistrați de către autoritățile turce înainte de 29 noiembrie 2015.

Procedurile standardizate de operare convenite în cadrul sistemului de admisie umanitară pe bază de voluntariat pot fi utilizate pentru scopurile mai generale ale mecanismului 1:1. Acestea se referă, în special, la selecția candidaților și respectă toate normele aplicabile ale dreptului internațional umanitar. În scopurile mecanismului 1:1, aceste proceduri ar trebui să fie completate de un mecanism care descurajează persoanele să traverseze Marea Egee. Cetățenii sirieni care au rămas în Turcia ar trebui să aibă prioritate la relocare deoarece ei sunt eligibili pentru protecție temporară.

Este necesară o procedură pentru a se corela numărul persoanelor readmise din insulele grecești în Turcia cu cel al persoanelor care părăsesc Turcia pentru a fi relocate în UE. Ar putea fi avută în vedere o abordare bazată pe o analiză săptămânală, în care UE calculează numărul total de cetățeni sirieni readmiși de Turcia în ultimele 7 de zile și imediat lansează procedura de relocare în UE a aceluiași număr de persoane.

Este posibil să se creeze noi rute către UE dacă mecanismul 1:1 dă rezultate. Turcia ar trebui să se angajeze să ia toate măsurile necesare pentru a împiedica apariția de noi rute terestre și maritime pentru migrația neregulamentară din Turcia către UE. Cu toate acestea, în cazul în

⁸ Recomandarea Comisiei din 15.12.2015 privind un sistem de admisie umanitară pe bază de voluntariat gestionat împreună cu Turcia, C(2015) 9490.

care apare o astfel de nouă rută, între statele membre relevante și Turcia ar trebui să se aplice angajamentele și principiile privind returnările și relocările.

2.3 Accelerarea punerii în aplicare a foii de parcurs privind liberalizarea vizelor, în vederea eliminării, până la sfârșitul lunii iunie 2016, a obligației de a deține viză pentru cetățenii turci

Condițiile de eliminare a obligației de a deține viză sunt prevăzute în foaia de parcurs din 2013, care detaliază 72 de cerințe care trebuie îndeplinite de către Turcia în domenii precum securitatea documentelor, gestionarea migrației, ordinea și siguranța publică, drepturile fundamentale și readmisia migranților aflați în situație neregulamentară. Comisia a urmărit progresele Turciei cu privire la aceste aspecte și în cel mai recent raport a putut evidenția intensificarea eforturilor în acest sens și un nou nivel de angajament și de implicare⁹. În prezent sunt îndeplinite 35 din cele 72 de cerințe.

Accelerarea punerii în aplicare a foii de parcurs în vederea eliminării obligativității vizelor până la sfârșitul lunii iunie va necesita și mai multe eforturi din partea autorităților turce în ceea ce privește adoptarea și punerea în aplicare a măsurilor juridice și administrative necesare pentru îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute de foaia de parcurs privind liberalizarea vizelor. Pachetul de 9 propuneri legislative aflat în dezbatere va trebui să fie adoptat de Turcia în timp util, pe baza unei înțelegeri la care s-a ajuns cu UE. Criteriile de referință aplicabile nu vor fi modificate.

Pornind de la premisa că Turcia ia măsurile necesare pentru a îndeplini cerințele care au rămas, Comisia va face, la sfârșitul lunii aprilie 2016, o propunere legislativă de eliminare a obligativității vizelor pentru cetățenii turci.

2.4 Accelerarea plăților efectuate în cadrul Instrumentului pentru refugiații din Turcia

Instrumentul pentru refugiații din Turcia acoperă atât nevoile umanitare imediate, cât și alte nevoi curente legate de dezvoltare. În ceea ce privește aspectele umanitare, în data de 4 martie a fost semnat un contract în valoare de 40 de milioane EUR cu Programul Alimentar Mondial, pentru a se acorda asistență alimentară prin intermediul unui sistem electronic care va permite ca de această asistență să ajungă să beneficieze 735 000 de refugiați sirieni. Sunt în curs de negociere cu partenerii cincisprezece alte proiecte, a căror valoare totală este de 50 de milioane EUR. Cu aceste proiecte, până la jumătatea lunii aprilie 2016 vor fi contractate în total 90 de milioane EUR. Această alocare va extinde rapid furnizarea de asistență umanitară în Turcia, care include oferirea de alimente, de produse nealimentare, de asistență medicală, de facilități de alimentare cu apă și sanitare, precum și de protecție.

De asemenea, s-a luat decizia de a se aloca 55 de milioane EUR din Instrumentul pentru refugiații din Turcia către Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană, în vederea acordării de sprijin urgent proiectelor care vizează dezvoltarea, în special în domeniul educației, în conformitate cu concluziile primei reuniuni a Comitetului de coordonare al Instrumentului din 17 februarie. Această decizie a condus la semnarea, în data de 4 martie, a unui contract regional cu UNICEF, în cadrul căruia 38 de milioane EUR vor permite unui număr suplimentar de 110 000 de copii sirieni aflați în Turcia să meargă la școală în anul școlar curent.

⁹ Al doilea raport privind progresele înregistrate de Turcia în îndeplinirea cerințelor din foaia sa de parcurs privind liberalizarea vizelor [COM (2016) 140, 4 martie 2016].

În același timp, sunt în prezent în desfășurare proiecte derulate prin Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană, a căror valoare totală se ridică la aproape 140 de milioane EUR. Au fost deja selectate și identificate acțiuni relevante care presupun cheltuieli în valoare de 76 de milioane EUR, iar contractele aferente acestora ar putea fi semnate până la sfârșitul lunii aprilie 2016, după ce sunt aprobate în cadrul viitoarei reuniuni a Consiliului Fondului fiduciar din 22 martie. În prezent sunt în curs de elaborare propuneri de acțiuni suplimentare care presupun cheltuieli în valoare de 64 de milioane EUR, în vederea unei posibile contractări până în iulie 2016. Transferurile ulterioare din Instrument către Fondul fiduciar se vor face în funcție de necesitățile legate de proiectele în pregătire. În plus, în prezent Comisia dezvoltă, de asemenea, proiecte pentru refugiați în domenii precum educația, resursele umane și infrastructura de mediu, în cadrul Fondului fiduciar, având la dispoziție suma de 164,5 milioane EUR transferată de la Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) la sfârșitul anului 2015.

Următorul pas în vederea lansării unor noi proiecte se va baza pe finalizarea analizei detaliate a nevoilor, efectuată în prezent de Comisie în strânsă cooperare cu Turcia. Pe baza contribuției prezentate în cele din urmă de guvernul turc în data de 4 martie, ar trebui să se poată finaliza evaluarea nevoilor până la jumătatea lunii aprilie. În paralel, în prezent se desfășoară la Ankara o serie de consultări tehnice cu autoritățile turce, care îi vor permite Comisiei să identifice și să programeze din timp proiecte urgente și mature în toate domeniile acoperite de Instrument. Fără implicarea proactivă a autorităților turce, nu va fi posibilă obținerea de progrese. De asemenea, se stabilesc în prezent contacte cu instituțiile financiare internaționale (IFI) și cu alte agenții, ca potențiali parteneri în ceea ce privește implementarea proiectelor. Comisia va apela la expertiza partenerilor săi consacrați din cadrul ONU, al instituțiilor financiare internaționale, al organizațiilor internaționale, al statelor membre și al comunității ONG-urilor pentru acțiuni legate de expertiza lor specifică. Acest lucru ar trebui să permită organizarea celei de-a doua reuniuni a Comitetului de coordonare al Instrumentului în luna aprilie.

În ceea ce privește resursele, Comisia a primit certificatele de contribuție din partea Germaniei și a Finlandei. Toate statele membre sunt încurajate să pună la dispoziție rapid contribuțiile lor naționale astfel încât să fie posibilă punerea în aplicare cu celeritate și în etape a Instrumentului, pentru a răspunde nevoilor populației de refugiați din Turcia, prin sprijinirea eforturilor depuse de Turcia.

2.5 Pregătirea pentru deciziile privind deschiderea în cel mai scurt timp posibil a unor noi capitole ale negocierile de aderare , pe baza concluziilor Consiliului European din octombrie 2015

Situația actuală a negocierilor de aderare la Uniunea Europeană a fost prezentată în cadrul pachetului de extindere din noiembrie 2015.

De atunci a fost deschis capitolul 17 (Uniunea economică și monetară), cu ocazia unei conferințe interguvernamentale din 14 decembrie 2015. În acest context, vor fi discutate reforme importante. Capitolul acoperă, de exemplu, normele care prevăd independența băncilor centrale, interzicerea finanțării directe a sectorului public de către băncile centrale și interzicerea accesului privilegiat al sectorului public la instituțiile financiare.

În plus, sunt în curs pregătiri în vederea deschiderii a cinci capitole: Capitolul 15 (energie), capitolul 23 (sistemul judiciar și drepturile fundamentale), capitolul 24 (justiție, libertate și securitate), capitolul 26 (educație și cultură) și capitolul 31 (politica externă, de securitate și apărare).

Acest lucru este în conformitate cu concluziile Consiliului European din octombrie 2015, care invita părțile să poarte negocieri pentru ca procesul de aderare să fie „reimpulsionat în vederea înregistrării de progrese în cadrul negocierilor, în conformitate cu cadrul de negociere și cu concluziile relevante ale Consiliului”.

Comisia își propune să finalizeze toate documentele pregătitoare aferente în primăvară, în vederea transmiterii acestora către Consiliu, fără a aduce atingere pozițiilor statelor membre și cadrului de negociere.

S-au realizat progrese substanțiale în domeniul energiei (capitolul 15) și au avut loc consultări tehnice fructuoase la Ankara în perioada 1-3 martie. Comisia va prezenta în luna aprilie un raport de evaluare actualizat. În conformitate cu abordarea utilizată pentru alte țări candidate, se anticipează că acest raport va recomanda stabilirea de criterii/unui criteriu de referință pentru deschiderea capitolului.

În domeniile esențiale precum sistemul judiciar și drepturile fundamentale, pe de o parte, și justiția, libertatea și securitatea, pe de altă parte, (capitolele 23 și 24), în prezent se organizează consultări tehnice în urma primirii observațiilor scrise din partea Turciei. Aceste capitole acoperă o serie de aspecte esențiale, printre care drepturile fundamentale precum libertatea de exprimare, sistemul judiciar, politica de combatere a corupției, migrația și azilul, normele privind vizele, gestionarea frontierelor, cooperarea polițienească și lupta împotriva criminalității organizate și a terorismului. UE se așteaptă ca Turcia să respecte cele mai înalte standarde în ceea ce privește democrația, statul de drept și libertățile fundamentale, inclusiv libertatea de exprimare. Referitor la criteriile de referință pentru deschidere aferente acestor domenii esențiale, țările candidate sunt în general invitate să pregătească planuri de acțiune cuprinzătoare cu termene precise pentru alinierea legislației și pentru asigurarea resurselor bugetare necesare. Rapoartele de evaluare actualizate pentru aceste capitole ar putea fi prezentate de Comisie în luna mai.

În ceea ce privește educația și cultura (capitolul 26), Turcia își finalizează în prezent poziția sa actualizată de negociere. Comisia va fi în măsură să actualizeze proiectul de poziție comună și să îl prezinte Consiliului în luna aprilie.

Capitolul privind politica externă, de securitate și apărare (capitolul 31) a fost deja analizat în detaliu, iar acum Serviciul European de Acțiune Externă finalizează un raport de evaluare actualizat care va fi gata în luna aprilie.

2.6 Cooperarea în vederea îmbunătățirii situației umanitare în Siria

Turcia face parte din Coaliția internațională împotriva Daesh și este membră a Grupului internațional de sprijin pentru Siria (ISSG). În această calitate, joacă un rol esențial în eforturile comune de soluționare a crizei siriene. În acest context, UE și Turcia ar trebui, de asemenea, să își intensifice cooperarea pentru furnizarea de ajutor umanitar populației siriene. Situația refugiaților blocați la granița cu Turcia, în special în coridorul dintre Alep și frontiera dintre Turcia și Siria, merită o atenție specială.

Așa cum se afirma deja în declarația Consiliului European, UE este gata să colaboreze cu Turcia pentru îmbunătățirea situației umanitare în Siria, ceea ce ar permite refugiaților să locuiască în zone care vor fi mai sigure. Pentru aceasta, este esențial ca angajamentele asumate de ISSG la München la 11 și 12 februarie să fie puse în aplicare rapid și pe deplin de către toate părțile.

Comisia oferă deja și va continua să ofere ajutoare substanțiale în Siria. De la începutul crizei, Comisia a furnizat ajutor umanitar pentru Siria în valoare de 468 de milioane EUR. Pentru anul 2015, această sumă se ridică la 160 de milioane EUR.

În prezent, se derulează 50 de proiecte, în valoare totală de peste 200 de milioane EUR. Acestea includ asistență umanitară și asistență pentru dezvoltare și stabilizare. O parte importantă a proiectelor de asistență umanitară se derulează transfrontalier din Turcia, iar pentru 2015 valoarea lor s-a ridicat la 43,2 milioane EUR, respectiv 27 % din bugetul total alocat Siriei. Aceste proiecte se bazează în mare măsură pe cooperarea locală cu autoritățile turce.

Acțiunile transfrontaliere derulate din Turcia, Iordania, Liban și Irak vor constitui în continuare o parte importantă a acțiunilor de asistență umanitară în 2016. În martie 2016 vor fi contractate 15 milioane EUR, iar la începutul lunii mai este prevăzută contractarea unei finanțări suplimentare în valoare de aproximativ 70 de milioane EUR, în urma unui apel recent adresat organizațiilor umanitare partenere.

3. Concluzii

Demersurile pentru returnarea tuturor noilor migranți aflați în situație neregulamentară și a solicitanților de azil care traversează Marea Egee din Turcia către Grecia, care se realizează odată cu mecanismul de relocare 1:1, vor constitui o măsură temporară și excepțională și ar trebui să înceapă cât mai curând posibil. Scopul este ca, în locul situației actuale, caracterizate de un aflus masiv de migranți în situație neregulamentară, să existe un proces controlat și legal. Obiectivul este, de asemenea, de a pune capăt practicii refugiaților și migranților de a plăti persoane care îi introduc ilegal în Europa, riscându-și viața în cursul acestei încercări.

Prezenta comunicare stabilește un cadru care va garanta că procesul se desfășoară în conformitate cu legislația internațională și europeană, ceea ce exclude aplicarea unei politici de returnare „universal valabile”. Comunicarea indică, de asemenea, măsurile legislative și logistice care trebuie să fie adoptate în regim de urgență în vederea lansării procesului.

Această nouă fază a cooperării dintre UE și Turcia pentru soluționarea crizei migrației va necesita eforturi concertate din partea Greciei și a Turciei, sprijinite de Comisie, de agențiile UE și de organizațiile partenere. Totodată, va fi necesar sprijinul statelor membre, atât în ceea ce privește furnizarea de personal, cât și disponibilitatea de a-și asuma angajamente de relocare.

În consecință, deși încă sunt necesare unele demersuri importante, au fost create premisele juridice și practice pentru aplicarea de urgență a noului cadru de măsuri.